

GAZETE YAZARI

Firari entelektüelliğin ulusal kökenleri

Ergün Yıldırım
Gazete Yazarı

Abone Ol

22 Kas 2020, Pazar

PAYLAŞ

Entelektüellerimiz firari duruma düşüyor. Hikâye, modernleşmeyle başlar. Yakup Kadri, Sürgün romanında çok etkileyici anlatır bunu. İstanbul'da gemiyle Avrupa'ya gitmek isteyen ve gönüllü olarak sürgüne çıkan bir aydının trajik-komik hikayesi. Cemil Meriç, bu aydın hallerine müstağrip adını verir. "Düşüncenin kuduz köpek gibi kovalandığı ülke" şartları, müstağripliğin ortaya çıkışında hiç mi etkili değil? Firari entelektüel, önce sosyolojik varlığına yabancılaşır. Toplumuna küser, devletine küser, dinine küser. Sonra da Batı bilim kapılarında devşirme olmaya koşar. Devşirme rolünü üstlenince de artık onun için hakikat sadece ülkesinin suratına tükürmektir. Neden böyle bir bilinç dönüşümüne uğruyor Türk entelektüelleri? Neden toplumuna yabancılaşıyor? Bunun küresel hegemonyayla yakından ilişkisi var. Batı'nın entelektüel taarruzları ve oryantalizm çalışmaları da etkili. Fakat sadece bunlarla sınırlı olduğunu söylemek zor. Entelektüelleri firari duruma düşüren, Batı merkezlerinde kapıkulu haline getiren ulusa/resmi hegemonyanın da etkisi oldukça fazla. Bunu görmek için son yüzyıllık entelektüel-akademik tarihimize bir göz atmak yeterli.

Yüzyıllık akademik tarihimiz, adeta tasfiye tarihidir. Önce 1933 tarihinde Darül Fünun Islah projesiyle başlar bu. Ahmet Naim Babanzade gibi nice entelektüel insan üniversiteden atılır. Nurettin Topçu, üniversite kapılarına yaklaşamaz. Çok partiye geçiş sürecinde, 1947 yılında bu defa Ankara Dil Tarih Coğrafya'da devam eder bu tasfiye. Birçok entelektüel soluğu Batı'da alır. Artık her darbe sonrası rutin hale gelir akademik ve entelektüel sermayeyi tasfiye etmek. Elbette içeri atılan aydınlar da var. Kemal Tahir, Nazım Hikmet, Necip Fazıl hapislerde yıllarını geçirirler. Necip Fazıl, hapis suçuyla göçer bu dünyadan. 12 Eylül'de ise bu defa 1400'likler

adıyla gerekleŒir tasfiye. GeniŒ bir akademisyen kadrosunun iŒine son verilir. Mete Tunçay gibi baŒarılı bir tarihi 15 yıl sonra profesör olur. Arkasından 28 Œubat darbesiyle yeni bir tasfiye politikası yaŒanır. Bir çok akademisyen ve aydın dıŒlanır, hapse atılır, yurtdıŒına kaçmaya zorlanır. Entelektüel sermaye talan edilir. Muhalefetinden, bilgisinden ve aydınlanmasından korkulur. Elbette bu defa muhafazakâr çevrenin aydınları, akademisyenleri ve entelektüelleri hedeftedir. Vebalı olanlar onlar. BaŒörtülü, İHL, İslamcı, Milli GörüŒü bütün unsurlar üniversiteden tasfiye edilmeye alıŒılır. Yeni girmek isteyenler ise kapıya yanaŒtırılmaz. Sosyalisti de, milliyetçisi de ve hatta muhafazakârları da bu düzene boyun eğer. Buna uyum sağlar. Baskıcı politikalar karŒında içine düŒtüęü kaygıdan kurtulmak ve kendini güvenceye almak için kendince roller üretir. Journallięe kadar vardırıır bu iŒi.

Türkiye’de akademisyen ve entelektüellerin tasfiye politikası entelektüel sermayeyi fakirleŒtirir. Dönem dönem onlara seçenekler sunulur. Bu seçenekler Katoliklerin Müslümanlara ve Yahudilere Endülüs’te reva gördüklerine benzer. Seçenekler nettir: Ya hapis ya firari ya da üniversiteden/ülkeden sürgün. Bu kısır döngü içinde düŒünce ve bilim büyük yara alır. Çoęu zaman toplumuna yabancılaŒmayla yaŒanan firari olgusu, bu defa siyasetin ve darbe politikalarının itmesiyle yaŒanır. Firarilik, doğrudan merkez güçler tarafından üretilir. 2015 yılında yaŒadığımız son darbe giriŒimi de Türkiye’yi yeniden güvenlik siyasetine yöneltti. Demokrasi ve hukuk alanlarında daralmalar oluŒtu. Akademisyenler ve entelektüeller yine yara almaya baŒladı. Oysa bu iktidar, yüzleri aŒan üniversite açtı, akademik alana büyük yatırımlar yaptı, Anadolu’da devasa üniversite külliyeleri inŒa edildi, uluslararası bilim projelerini destekledi. Ancak bu süreçte kimi entelektüel ve akademisyenler yeniden devletine, toplumuna ve coğrafyasına küskün hale geldi. FETÖ ve PKK terörü ile iliŒkili olanları kast etmiyorum elbette. DüŒünce özgürlüğünü kullanma biçimiyle devletin ve siyasal iktidarın sınırlarını zorlayan kiŒilerden bahsediyorum.

BeŒ yıldızlı otel misali kampüs binaları inŒa ediyoruz. Bunlar akademik beden. Önemli olan bu bedenin ruhu. Akademik ruh akademisyendir, entelektüeldir, aydındır. AraŒtırma ve bilgi üretimidir. Cumhurbaşkanımız’ın bahsettiği reformlar önce üniversitelerde baŒlamalı. Akademisyen ve entelektüelleri firari ve devŒirme olmaktan kurtaracak yeni adımlar atılmalı. Bunun için de önce bilim adamları ve entelektüelleri kucaklamalıyız. Temsil edilme imkânlarının önünü açmalıyız. Entelektüel sermaye en değerli sermayedir. Bu sermaye için ortaya koyduğumuz emek ve servet dünya kadar. Asıl önemli olan onu korumak, kazanmak, alıŒtırmak. Kalkınmamızın salt mühendislik boyutuyla yürümesinin ürettiği sakıncalar da ortada. Bunu aŒmanın yolu, yine kültürel/entelektüel sermayeden geçer. Onu desteklemek, onun sınırları zorlayan düŒünce özgürlüğüne tahammül göstermek ve onu taŒımak...

#Entelektęel

#Kültür

#Türkiye

PAYLAŒ

04 Ağu 2021, Çarşamba

Haklar söylemiyle çocukları ele geçiriyorlar

01 Ağu 2021, Pazar

Ormanlardaki ateşi topluma taşıyan bilinçler

28 Tem 2021, Çarşamba

Arap Baharından yükselen demokrasiye darbe

ERGÜN YILDIRIM TÜM YAZILARI

YENİ ŞAFAK MİKRO SİTELER

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

3. Sayfa

Yerel Gündem

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bıp / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI